

30/
12

I Samtid och Framtid

riktar bokförläggare Johan Hansson en anklagelse mot Dagens Nyheter. Det antydes att vi av simpla och ovidkommande motiv skulle undvika att ta ingenjör Torsten Kreugers parti i resningsfrågan, och det påstås att vi över huvud icke berört hans resningsansökan. I själva verket har Dagens Nyheter omedelbart efter det ansökan avgivits sagt vad vi anser bör sägas i denna sak: att de av hr Kreuger ägda tidningarnas kampanj är en skam för den svenska pressen, att hr Kreuger säkerligen är ärligt övertygad om sin oskuld, att det inte finns något berättigande i de våldsamma anklagelser för partiskhet och våld som hr Kreuger och hans biträden riktar mot högsta domstolen. Det gäller här en invecklad tolkningsfråga, till vilken det uppenbarligen är möjligt att på rimliga grunder ta helt skilda ståndpunkter. Den organiserade heten för att påverka domarnas ställningstagande är motbudande.

30/12

Det är beklagligt att de citerade formuleringarna inte fanns med i referatet av bönedagsplakatet. Någon avsikt att undandölja dessa uttryck — som måste mildra kritiken av ärkebiskopens framställning — har inte funnits.

31/12

Religion och moral i ny stor DN-serie

Är en religiös åskådning eller över huvud föreställningar om väsen och makter utanför det jordiska livet nödvändig för skapandet och upprätthållandet av en moral? Eller är i varje fall de uppfattningar om gott och ont som för de flesta människor, särskilt människorna i Västerlandet, är gemensamma beroende av sådana metafysiska garantier?

Detta är frågor som debatterats med passion inte minst under de senaste åren. På många håll har man i nazismens och kommunismens segrar sett bevis för att religionens uppgivande leder till uppkomsten av åskådningar som i sin inriktning på vinnandet av jordiska mål blir skoningslösa och förstörande. Endast hängivenhet för någonting utanför människorna själva kan ge mildhet, fördragsamhet och ett gott liv. Det har också sagts att tvärtom de värderingar som nu är Västerlandets och som kan spåras även bakom de totalitära lärorens förvillelser är betingade av en frigörelse från religionen, av att det jordiska livet ställes i centrum.

Dessa frågor söker Dagens Nyheter belysa i en serie artiklar, författade av personer som på en gång gjort sig kända för litterära och kulturella insatser och för kritisk intelligens. Under resor i höst har Herbert Tingsten diskuterat problemställningarna med dessa författare; meningen var från början att ordna ett antal samtal eller in-

tervjuer, men det visade sig bättre att diskussionen fick karaktären av fristående inlägg från skilda håll. Vi har försökt att få representanter för de mest skilda meningsriktningar. Rationalismen i dess konsekventa form representeras av Bertrand Russell, den första av hans båda artiklar i ämnet publiceras i dag. En hållning som väl kan sägas vara representativ för en stor del av den protestantiska världen uttryckes, likaledes i två artiklar, av den engelske författaren Joyce Cary. Två katoliker tar till orda: François Mauriac, som tar avstånd från det pragmatiska försvaret av religionen, och den märklige irländske kritikern Donat O'Donnell, som tvärtom med pregnans och energi värjer pragmatismen. Mindre bestämda, men därför icke mindre intressanta tankegångar framförs — i samband med starkt personliga deklarationer — av Arthur Koestler, Harold Nicolson och Alfred Kazin. Vi utgår från att debatten efter dessa skiftande och stimulerande inledningsartiklar skall fortsätta med inlägg från svensk sida.